

Oponentský posudek diplomové práce

Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce: **Kultura profese sociálních pracovníků sociálně-právní ochrany dětí se zaměřením na odebrání dětí z péče rodičů**

Jméno studenta: **Šárka Nováková**

Obsah, rozbor problému

Zvolené téma - kultura profese sociálních pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí je v kontextu probíhajícího procesu transformace systému péče o ohrožené děti tématem velmi aktuálním. Jednou z priorit celého transformačního procesu je udržení dítěte v jeho přirozeném prostředí a snížení počtu umístění dítěte v náhradním výchovném prostředí.

Tyto otázky jsou předmětem řady diskusí odborníků a odborných kruzích - zejména v souvislosti se standardizací práce SPOD. Také laická veřejnost má velmi zkreslené představy o práci pracovníků SPOD, což se také projevuje v nízkém obecném hodnocení práce této kategorie úředníků veřejné správy. Z tohoto pohledu lze volbu tématu hodnotit pozitivně.

Za cíl práce si stanovila autorka popsat kulturu profese sociálních pracovníků OSPOD. Lze konstatovat, že stanoveného cíle dosáhla s použitím odpovídajících výzkumných metod.

Zpracování tématu

Autorka práce je sama sociální pracovnící na úseku sociálně-právní ochrany dětí, což využila velmi dobře v teoretické části své práce. Prokázala velmi dobrou orientaci v daném problému, znalost, znalost právního rámce sociálně-právní ochrany dětí a metodických doporučení MPSV.

Použitá literatura byla dobře zvolená, je dosti obsáhlá, zahrnuje aktuální tituly uznávaných českých odborníků v sociální práci.

Bylo by vhodné se více zabývat tématy souvisejícími z rozdíly mezi sociální administrativou a sociální prací - a to zejména v kontextu profesní kultury sociálního pracovníka.

V této části práce mi chybí více srovnání se zahraniční praxí v zemích s podobnou historickou zkušeností a sociální situací zejména pak proto, že že odlišnosti, zejména v koncepčních a metodologických otázkách, jsou značné. Vhodné by bylo např. srovnání se Slovenskem, které může v tomto směru sloužit minimálně jako zdroj inspirace.

Podnětné by jistě bylo také hlubší studium dokumentů veřejného ochránce práv, který ve svých stanoviscích poukazuje na řadu problematických témat právě v oblasti profesní kultury při výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Srovnání zahraničních zkušeností a studium stanovisek VOP by autorku pravděpodobně přivedlo ke kritičtějšímu postoji k aktuální praxi.

Výzkumná otázka a použitá metodologie

Jaká je kultura profese sociálních pracovníků OSPOD?

K formulované výzkumné otázce zvolila autorka formu kvalitativního výzkumu – vedla strukturované rozhovory se sociálními pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí a následně provedla jejich rozbor.

Závěry – k čemu dospěla autorka, příp. diskutovaný proces změny

Autorka dospěla k závěru, že sociální pracovníci jako zásadní aspekt své kultury vzájemné sdílení (viz str. -

Práce v celkovém vyznění podává nepříliš radostný pohled na aktuální situaci v profesní kultuře pracovníků SPOD - místo profesně zvládnutého použití metod a nástrojů sociální práce jsou rozhodnutí zásadně ovlivňující život dětí prováděna na základě osobní zkušenosti pracovníka a neformálního sdílení problému v pracovním kolektivu (např. uváděné „pracovní snídaně“). Nadměrně zdůrazňuje téma psychického vypětí práce sociálních pracovníků a s ním souvisejících rizik.

Úroveň práce by proto prospělo, kdyby autorka zjištěné skutečnosti kriticky komentovala a věnovala více pozornosti nástrojům, kterými lze situaci změnit.

Formální náležitosti práce

Předepsané formální náležitosti předložená práce splňuje.

Závěr :

Posuzovanou diplomovou práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji klasifikační stupeň **velmi dobře**.

Podněty a doplňující otázky pro obhajobu :

1. Jaký jiný vhodný výraz byste použila místo „odebrání dítěte“ tak, aby vystihoval účel intervence?

2. Jaká rizika pro naplňování nejlepšího zájmu dítěte vidíte v současné profesní kultuře pracovníků sociálně-právní ochrany dětí?

Jaké nástroje byste navrhla pro snížení těchto rizik?

Posudek vypracovala : PhDr. Eva Rotreklová

Datum: 12.6.2014

